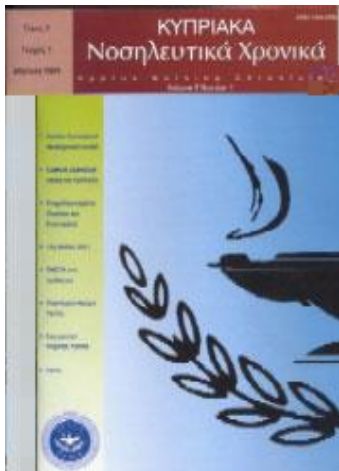

Από τη Σύνταξη

Αγαπητέ συνάδελφε/συνδρομητή

Όπως είναι γνωστό, τη χρονιά που μόλις αφήσαμε το Διεθνές Συμβούλιο Νοσηλευτών έθεσε τους Νοσηλευτές ενωμένους ενάντια στη βία. Είναι φανερό ότι η βία είναι φαινόμενο καθημερινό που επηρεάζει άτομα, οικογένεια και την κοινωνία γενικότερα. Ο Παγκόσμιος Οργανισμός υγείας (Π.Ο.Υ.) (1996) ορίζει τη βία ως εξής:

«Η βία είναι η σκόπιμη χρήση φυσικής δύναμης ή απειλής ή δράσης εναντίον του ίδιου του εαυτού κάποιου ατόμου, ή εναντίον ενός άλλου ατόμου ή εναντίον μιας ομάδας ή κοινότητας που είτε τραυματίζει ή προκαλεί το θάνατο, ή προκαλεί ψυχολογική βλάβη, διαταραγμένη ανάπτυξη ή αποστέρηση».

Η βία δεν είναι φαινόμενο σημερινό, αναφέρεται και στην Ελληνική Μυθολογία. Συγκεκριμένα η Βία, το Κράτος, η Νίκη και ο Ζήλος ήταν τέκνα της Στύγας που ήταν Ωκεανίδα

δηλαδή απόγονος του Ωκεανού που ήταν Τιτάνας. Η Βία και τα αδέρφια της πολέμησαν στο πλευρό του Δία εναντίον του Κρόνου 9 χρόνια. Πολέμησαν τους Τιτάνες και τους γκρέμισαν στα Τάρταρα.

Η Βία, υπόθεση τόσων χρόνων, στις μέρες μας μαστίζει την ανθρωπότητα και παίρνει διαστάσεις διεθνούς τρομοκρατίας. Έχει ξεσηκώσει ολόκληρη την υφήλιο και πολλοί άνθρωποι σίγουρα δυσκολεύονται να κοιμηθούν.

Φαινόμενο καταστροφικό, η βία, που όπως έχουμε δει με τα τελευταία γεγονότα στο Μανχάταν, παίρνει διαστάσεις μέχρι και παγκόσμιας μαζικής καταστροφής. Κανείς δεν μπορεί να αμφισβητήσει τις σοβαρές επιπτώσεις της βίας στην κοινωνία. Επιπτώσεις όχι μόνο υλικές αλλά προπαντός ανθρώπινες.

Σαν Νοσηλευτές, που έχουμε μάθει να υπηρετούμε με πίστη και αφοσίωση τον άνθρωπο ανεξαρτήτου φυλής, εθνικότητας, θρησκείας, δεν μπορούμε να μείνουμε ασυγκίνητοι σε γεγονότα που ταλανίζουν ολόκληρη την ανθρωπότητα. Το μέγεθος της καταστροφής έχει πάρει παγκόσμιες διαστάσεις, και εγκυμονεί σοβαρούς κινδύνους για την υγεία του ατόμου που απαιτούν επαναπροσδιορισμό και ενίσχυση του ρόλου του Νοσηλευτή όσο αφορά την πρόληψη της νόσου, την προαγωγή της υγείας και την διαφώτιση του κοινού.

Η απειλή του βιολογικού πολέμου βρίσκεται στο κατώφλι μας έτοιμη να κτυπήσει και τις δικές μας πόρτες. Ο Νοσηλευτής και όλη η ομάδα υγείας επιβάλλεται να καταρτιστούν με συγκεκριμένο πλάνο δράσης και αντίδρασης στην απειλή που αιωρείται, όσο απομακρυσμένη και αν πιστεύουμε ότι είναι. Ο Νοσηλευτής πρέπει να είναι κατοχυρωμένος, ενημερωμένος και εξοπλισμένος με τα ανάλογα μέσα με βάση διεθνή πρωτόκολλα.

Όλες οι βαθμίδες, πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας, τριτοβάθμιας φροντίδας υγείας εξ' ανάγκης πρέπει να διαμορφώσουν ανάλογα μέτρα και στάσεις για την αντιμετώπιση και επίτευξη των νοσηλευτικών στόχων.

Ο συντονισμός όλων των υπηρεσιών του κράτους που εμπλέκονται στην αντιμετώπιση τέτοιων περιστατικών όπως ο βιολογικός πόλεμος θεωρείται απαραίτητος για την μέγιστη αποτελεσματικότητα των μέτρων.

Παρόλο που πέρασαν τόσα χρόνια από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα, παρόλες τις τεχνολογικές και επιστημονικές αλλαγές που επήλθαν στην ανθρωπότητα, το «φαινόμενο της βίας» δεν άλλαξε. Άλλαξε απλώς μορφή.

Νίκη Παναγιώτου

Μέλος Εκδοτικής Επιτροπής

Ανάπτυξη Στρατηγικών Σχεδίων Δράσης Νοσηλευτικής

Strategic Plans of Action in Nursing

Σταυρούλα Μιχαήλ

Ανώτερη Νοσηλευτική Λειτουργός

S.R.N. N. Adm. BSc (Hons)

Μέσα στα πλαίσια της εντόπιας εκπαίδευσης, πραγματοποιήθηκε στο Γενικό Νοσοκομείο Λεμεσού το εκπαιδευτικό εργαστήριο με θέμα «Ανάπτυξη Στρατηγικών Σχεδίων Δράσης για τη Νοσηλευτική».

Συμμετείχαν τριάντα Νοσηλεύτριες (Πρώτες Ν.Λ., Ανώτ. Ν.Λ., Ν.Λ.) από τα Νοσοκομεία της Λεμεσού, Λάρνακας και Πάφου.

Εισηγήτρια του θέματος ήταν η κα Σοφία Κυριακίδου μέλος του Συμβουλίου των Εμπειρογνομόνων του Π.Ο.Υ.

Στη συνέχεια των εργασιών του εργαστηρίου τονίστηκε η σημασία της ανάπτυξης Στρατηγικών Σχεδίων Δράσης για την Νοσηλευτική και δόθηκε ο ορισμός σύμφωνα με τον Cambell (1988) ότι Στρατηγική είναι η συνεχής διεργασία με συνεχή ανάλυση των διαδικασιών του εσωτερικού και εξωτερικού περιβάλλοντος του οργανισμού, ή υπηρεσίας, με αποστολή (mission) και η δημιουργία συνεχών συνθηκών ανάπτυξης.

Η αποστολή περιλαμβάνει και ορίζει τα στοιχεία όπως σκοπός, στρατηγική, αξίες και συμπεριφορές του οργανισμού.

Η σχέση των στοιχείων μεταξύ τους είναι αλληλοσυνδεδεμένη.

Σκοπός - Στρατηγική - Επίπεδα - Συμπεριφορές - Αξίες

Η βιβλιογραφία αναφέρει ότι οι άνθρωποι αναζητούν σημασία στη ζωή τους και όταν υπάρχει αυτή η σημασία, εκτός από τον μισθό και τις συνθήκες εργασίας, οι εργαζόμενοι, υποκινούμενοι, αναπτύσσουν μεγαλύτερη αφοσίωση, η οποία οδηγεί στην αίσθηση της αποστολής.

Φυσικά η υποκίνηση και η αίσθηση αποστολής αυξάνεται όταν υπάρχει καλός συνδυασμός μεταξύ των συμπεριφορών και αξιών του οργανισμού και των εργαζομένων και από μία σαφή στρατηγική και την χαρά της επιτυχίας. Τα αποτελέσματα φέρνουν συνεργασία, εμπιστοσύνη και αφοσίωση. Το συμπέρασμα είναι ότι η αίσθηση αποστολής εξαρτάται από δυναμικούς συνδυασμούς μεταξύ των βασικών στοιχείων.

Η δημιουργία αισθήματος αποστολής εξυπακούει:

- 1} Καθορισμό του σκοπού
- 2} Ανάπτυξη στρατηγικής
- 3} Εντοπισμός και εφαρμογή επιπέδων συμπεριφοράς
- 4} Επικοινωνία (Διοίκηση -Δημιουργία αισθήματος αποστολής)

Για να αναπτυχθεί ένα σχέδιο δράσης με επιτυχία, πρέπει να βασίζεται στα πιο κάτω στάδια:

Αποστολή -"Όραμα -Στόχοι . Στρατηγικές ενέργειες -"Έλεγχος -Αποτέλεσμα
Στην ανάπτυξη Στρατηγικών Σχεδίων Δράσης στη Νοσηλευτική χρησιμοποιούνται κάποιες τεχνικές. Το SWOT ANALYSIS είναι μία από τις τεχνικές που χρησιμοποιούνται από την Διοίκηση (Management) οργανισμών και υπηρεσιών. Το SWOT analysis χρησιμοποιήθηκε από την Συμβουλευτική Επιτροπή Εμπειρογνομόνων του Π.Ο.Υ. για την ανάπτυξη Στρατηγικών Σχεδίων Δράσης για την Νοσηλευτική.

Strength -Δυνάμεις

Weaknesses -Αδυναμίες

Opportunities -Ευκαιρίες

Threats -Απειλές, κίνδυνοι

Στη χρησιμοποίηση της τεχνικής SWOT πρέπει να αξιολογούνται οι παράγοντες προσωπικό,

κτίρια, εξοπλισμός, διαδικασία, εκτέλεση, είδος εργασίας, ποιότητα και οικονομικός προϋπολογισμός, παράλληλα με κάθε στοιχείο του SWOT δηλαδή οι Δυνάμεις οι οποίες υπάρχουν στον οργανισμό, οι τυχόν Αδυναμίες που μπορεί να υπάρχουν στον οργανισμό, να χρησιμοποιηθούν σωστά οι Ευκαιρίες που παρουσιάζονται και να αξιολογηθούν οι πιθανοί Κίνδυνοι που μπορεί να παραδοκούν , σε κάθε ένα ξεχωριστά.

Κατά την διάρκεια των εργασιών του εργαστηρίου έγινε αναφορά στην ανάγκη για Στρατηγικό Σχεδιασμό και εντοπίστηκε ότι η Νοσηλευτική πρέπει να ανταποκρίνεται στις αυξανόμενες ανάγκες υγείας. Να εντοπίζει στόχους και ενέργειες για σκοπούς Δημόσιου Συμφέροντος. Είναι καθήκον και υποχρέωση η ετοιμασία για αλλαγή .

Απαραίτητες παρεμβάσεις για προσφορά Ποιοτικής Φροντίδας αναγνωρίστηκαν οι ακόλουθες:

Εκπαίδευση

Εξειδίκευση

Πρωτοβάθμια Φροντίδα υγείας

Έρευνα

Συνεργασία

Νομοθεσία

Σχεδιασμός

Πολιτική

Δομή

Όροι Εργασίας

Επιβεβαίωση Ποιότητας

Σύμφωνα πάντοτε με τον Π.Ο. Υ. (Περιφέρεια Αν. Μεσογείου) το όραμα της Νοσηλευτικής καθορίστηκε ως ακολούθως:

Σ' ένα συνεχώς μεταβαλλόμενο κόσμο, οι Νοσηλευτές καλούνται να προσφέρουν αποδοτικές και αποτελεσματικές υπηρεσίες υψηλής ποιότητας, με ασφάλεια, που στηρίζονται σε ανανεωμένες γνώσεις και έρευνα.

Τότε μόνο θα ανταποκριθούν θετικά στις παρούσες και μελλοντικές ανάγκες υγείας του πληθυσμού σαν μέλη της ομάδας υγείας, με οικονομικό τρόπο και με απώτερο σκοπό την προσφορά για την διατήρηση ή / και καλύτερευση της ποιότητας της ζωής

Άνθρακας - Anthrax

Χρίστος Ανδρέου, Νοσηλευτικός Λειτουργός R.G.N., BSc (Hons)

Christos Andreou, Nursing Officer I.C.M. R.G.N., BSc (Hons)

Περίληψη

Άνθρακας αποκαλείται η οξεία λοιμώδη νόσος των προβάτων, αιγών, βοοειδών, ίππων, χοίρων και φυτοφάγων της άγριας ζωής όπως αντιλόπες και καμήλες. Η ζωνόσος αυτή οφείλεται στον *Bacillus anthracis*, μεταδίδεται και εκδηλώνεται στον άνθρωπο. Η μορφή εκδήλωσης της ποικίλει ανάλογα με την πύλη εισόδου και το προσβεβλημένο ανθρώπινο όργανο / σύστημα. Ως εκ τούτου, η νόσος εκδηλώνεται υπό τρεις μορφές: τη συνθηθέστερη δερματική, τη σπάνια πνευμονική και τη σπανιότατη εντερική.

Η παρούσα βιβλιογραφική ανασκόπηση προσανατολίζεται στη στοιχειοθέτηση των παραμέτρων της νόσου, στα πλαίσια της περιγραφικής ανάλυσης και συζήτησης τους. Η ιστορική αναδρομή, επιδημιολογία, παθογένεση, κλινική εικόνα, διάγνωση, διαφορική διάγνωση, θεραπεία, πρόληψη και πρόγνωση προσδιορίζουν τα πεδία επέκτασης και διατριβής του θέματος. Η χρησιμοποίηση του Άνθρακα σαν βιολογικό όπλο παρεμβάλλεται αρμονικά στο κείμενο. Η Νοσηλευτική συμβολή στην θεραπευτική αντιμετώπιση του Άνθρακα αποτελεί σημαντικό χωρίο της ανασκόπησης και παρουσιάζεται σε αντικατοπτρισμό των προηγούμενων παραμέτρων:

Τα συμπεράσματα οριοθετούν τις ρεαλιστικές διαστάσεις της νόσου και τις επιπτώσεις της στην ανθρωπότητα.

Abstract

Anthrax has been recognized as an infectious disease of herbivorous animals. The etiological agent involves *Bacillus Anthracis*, however is apparently transmitted and infects human beings. Human Anthrax has three major clinical forms: cutaneous, inhalation and gastrointestinal, which directly reflect the route of transmission and the infected human organ OF system.

The present literature review is focused in the global analysis and critical discussion of the individual elements of this disease. These elements are associated with the historical outlook, epidemiology, pathogenesis, clinical manifestations, true and differential diagnosis, treatment, prognosis and prevention. Anthrax is overviewed as a biological weapon and accordingly illustrated in the article. The Nursing involvement and attributions in Anthrax control are included through a professional approach.

In conclusion, the realistic Anthrax dimensions and its plaques to humanity are determined.

Όχι στον Αποκλεισμό - Ναι στην Φροντίδα

Stop the exclusion - Dare the Care

Αναστασία Αργυρού - Anastasia Argyrou

Δίπλωμα Ψυχιατρικής Νοσηλευτικής, Δίπλωμα Νοσηλευτικής Διοίκησης και BSc (Hons) Professional Nursing Studies, Νοσηλευτικός Λειτουργός στις Κοινωνικές Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας. ΚΥΨΥΑ

Ανδρέας Αργυρού - Andreas Argyrou

Δίπλωμα Ψυχιατρικής Νοσηλευτικής και Νοσηλευτικής Διοίκησης, Νοσηλευτικός Λειτουργός στις Κοινωνικές Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας ΚΥΨΥ Β

Περίληψη

Ο Παγκόσμιος Οργανισμός υγείας (Π.Ο.Υ) κάνει εκστρατεία για το έτος 2001 με στόχο να καταπολεμηθεί ο κοινωνικός αποκλεισμός των ψυχικά ασθενών και να δοθεί έμφαση στη φροντίδα τους με το σύνθημα «Όχι στον αποκλεισμό -Ναι στη φροντίδα», υποστηρίζοντας ότι, τα μεγαλύτερα εμπόδια που αντιμετωπίζουν σήμερα τα άτομα αυτά είναι το στίγμα και οι διακρίσεις. Ο σκοπός του παρόντος άρθρου είναι να παραθέσει με κριτική ανάλυση τους παράγοντες που οδηγούν τους ψυχικά ασθενείς στον κοινωνικό αποκλεισμό δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στο στίγμα και τη θεωρία της «ετικετοποίησης» υπογραμμίζει επίσης τη διεργασία του κοινωνικού αποκλεισμού, καθώς και τις προσπάθειες που έχουν γίνει παγκόσμια για την καταπολέμηση του, οι οποίες έχουν φέρει την Ψυχιατρική Μεταρρύθμιση (ΨΜ). Παράλληλα, γίνεται αναφορά στη συμμετοχή των λειτουργών ψυχικής υγείας της Κύπρου στην ΨΜ, αναγνωρίζοντας ότι η παρουσία των Ψυχιατρικών Κοινωνικών Νοσηλευτών είναι σημαντικός πόρος για τις υπηρεσίες Ψυχικής υγείας. Οι παρεμβάσεις για φροντίδα υγείας στρέφονται στα άτομα-ασθενείς, στις οικογένειές τους και στην κοινότητα γενικότερα. Στόχος είναι, οι ψυχικά ασθενείς να μην αποκοπούν από το κοινωνικό σύνολο, αλλά να παραμείνουν ως ισότιμα μέλη σ' αυτό.

Abstract

WHO has appointed a campaign for the year 2001, with the slogan "stop the exclusion-Dare the care" for the mental patients, declaring that stigma and discrimination are the main barriers for these people in order to receive the necessary treatment and support. The aim of this article is to give a critical analysis for the paramount which lead the mental patients to the social exclusion, giving particular emphasis on stigma and "labelling" theory, the process of the social exclusion and the attempts to fight it, which is, the Psychiatric Movement. Furthermore, the efforts of the Cypriot mental health workers' are noted for their participation in the Psychiatric Movement. It is well recognized that Community Psychiatric Nurses (CPN) are significant resource for psychiatric services. The CPNs interventions are guided not only to the mentally ill persons but also to their families and the community generally. Moreover, it is mentioned that the promotion of mental health, aims to have mentally ill persons equal treatment, in their environment in such a way that their lives will not be interrupted from the social whole

Επείγουσα Νοσηλευτική – Μαζικές Καταστροφές – Ετοιμότητα

Δ.Σ ΠΑ.ΣΥ.Ν

Μέσα στα πλαίσια της στενής συνεργασίας και των αδελφικών σχέσεων μεταξύ του Εθνικού Συνδέσμου Διπλωματούχων Νοσηλευτών Ελλάδος και του Παγκύπριου Συνδέσμου Νοσηλευτών , συν- διοργανώθηκε στο Αμφιθέατρο του Πολεμικού Μουσείου στην Αθήνα η πρώτη Διημερίδα με Θέμα «Επείγουσα Νοσηλευτική, Μαζικές καταστροφές -Ετοιμότητα» στις 28-29 Σεπτεμβρίου 2001.

Η απόφαση για τη συνδιοργάνωση λήφθηκε στις αρχές του καλοκαιριού , σε συνάντηση εκπροσώπων των δύο Συνδέσμων στην Κοπεγχάγη , μέσα στα πλαίσια των εργασιών του Συνεδρίου του Διεθνούς Συμβουλίου Νοσηλευτών.

Τα γεγονότα της 11ης Σεπτεμβρίου στην Αμερική, η βάρβαρη επίθεση εναντίον των δύο δίδυμων Πύργων, κατέστησαν το θέμα πολύ επίκαιρο και κατέδειξε πόσο αναγκαία ήταν η οργάνωση της πιο πάνω διημερίδας και η ενημέρωση των Νοσηλευτών πάνω στο κείμενο αυτό θέμα.

Την διημερίδα παρακολούθησαν γύρω στους 650 Νοσηλευτές μεταξύ αυτών και 10 Νοσηλευτές και οδηγοί ασθενοφόρων από την Κύπρο. Στην εναρκτήρια τελετή παρέστη και η πρόεδρος της Κύπρου στην Αθήνα η οποία και μετέφερε τον χαιρετισμό του Υπουργού Υγείας κ. Φρίξου Σαββίδη.

Μεταξύ των εισηγητών ήταν και 4 συνάδελφοι από την Κύπρο μέλη του ΠΑΣΥΝ:

Αντωνάκης Ανδρέου, Αν. Λειτουργός Εκπαίδευσης, Νοσηλευτική Σχολή

Εισήγηση: « Τραύματα θώρακος»

Ανδρέας Κουππής, Αν. Νοσηλευτικός Λειτουργός Γεν. Νοσοκομείο Λευκωσίας

Εισήγηση: «Μαζικές καταστροφές -Ετοιμότητα»

Ιωάννης Λεοντίου, Νοσηλευτικός Λειτουργός, ΤΑΕΠ, Γεν. Νοσοκομείο. Λευκωσίας

Εισήγηση: «Κρανιοεγκεφαλικές Κακώσεις»

Φοίβος Ιωάννου, Νοσηλευτικός Λειτουργός, Γενικό Νοσοκομείο. Λεμεσού

Εισήγηση: «Η αγωνία (Stress) των Νοσηλευτών σε μονάδες εντατικής Νοσηλείας και Τμήματα Ατυχημάτων»

Εκτός από τις πιο πάνω εισηγήσεις, αναφέρονται δειγματοληπτικά και οι ακόλουθες

Η αναγκαιότητα της Επείγουσας Νοσηλευτικής σήμερα.

Η ασφάλεια και αγωνία των Νοσηλευτών.

Αντιμετώπιση Πολυτραυματία .

Απόπειρες αυτοκτονίας

Αιφνίδιος θάνατος βρεφών

Ο Καθηγητής Δρ Ιωάννης Ανδρουλάκης, ανέλυσε τα προγράμματα ATLS και PHTLS, που ως γνωστό οργανώνονται από το Ελληνικό Τμήμα του Αμερικάνικου Κολεγίου Χειρουργών και της Χειρουργικής Πανεπιστημιακής Κλινικής του Νοσοκομείου Πατρών με επικεφαλής τον κ. Ανδρουλάκη.

Η πολύπλευρη θεματολογία των εισηγήσεων, η άρτια οργάνωση, η μαζική συμμετοχή , η επικαιρότητα του θέματος και το ενδιαφέρον που επέδειξαν οι συνέδριοι επισφράγισαν την επιτυχία της Διημερίδας.

Ελικοβακτηρίδιο του πυλωρού

Βασικές Πληροφορίες για το ελικοβακτηρίδιο του πυλωρού

General Information on the Helicobacter Pylori

Μαρία Ευαγγέλου

Νοσηλευτικός Λειτουργός, R.G.N., C.C.N., B.Sc (Hons),

Maria Evaggelou

Nursing Officer, R.G.N., C.C.N., B.Sc (Hons)

Περίληψη

Αυτό το άρθρο δίνει μια γενική εικόνα για το Ελικοβακτηρίδιο του Πυλωρού και τα προβλήματα που προκαλεί στον άνθρωπο. Μετά από μια ιστορική αναδρομή περιγράφει τους τρόπους μετάδοσης και επιδημιολογικά. Επεξηγεί τους τρόπους διάγνωσης και τελειώνει με την θεραπεία. Αυτές είναι σημαντικές γνώσεις να κατέχει το νοσηλευτικό προσωπικό ώστε να είναι σε θέση να συμβουλεύει και να εκπαιδεύει.

Abstract

This article discusses the bacteria Helicobacter Pylori. It outlines the history of the bacteria and the problems it can cause to human beings. It then proceeds to discuss modes of transmission and epidemiology. Identifying the up to date diagnostic methods, it then briefly mentions available treatments. Nurses need to possess this knowledge to enable them to offer patient education and advice.

Συστήματα Παροχής Νοσηλείας και δυνατότητα παροχής Ολικής Νοσηλευτικής Φροντίδας

Nursing Care Delivery Systems

Μάριος Γεωργίου -Marios Georgiou

SRN, BSc HCA

Νοσηλευτικός Λειτουργός

Περίληψη

Στο άρθρο αυτό αναφέρονται και επεξηγονται τα διάφορα συστήματα παροχής νοσηλείας όπως αυτά εξελίχθηκαν διαχρονικά. Μέσα από βιβλιογραφική ανασκόπηση παρατίθενται τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα της κάθε μεθόδου. Προτείνεται και υποστηρίζεται ότι το σύστημα (Case Method), Μέθοδος Κατανομής Ασθενών, παρέχει την ευκαιρία στον Νοσηλευτή για πρακτική εφαρμογή της ολικής νοσηλευτικής φροντίδας και νοσηλευτικής διεργασίας. Ακολουθώντας παρατίθενται τα πλεονεκτήματα της μεθόδου διαχωρισμένα σε τρεις κατηγορίες: πλεονεκτήματα που αφορούν ασθενείς, Νοσηλευτές και νοσηλευτική διοίκηση. Επίσης παρουσιάζονται ερευνητικά δεδομένα που συσχετίζουν την Μέθοδο Κατανομής Ασθενών με όρους όπως: την αυτονομία, εργασιακή ικανοποίηση, επαγγελματισμό, υποκίνηση, ποιότητα φροντίδας και ικανοποίησης του ασθενούς. Το άρθρο τελειώνει με διάφορα μηνύματα που κατευθύνονται προς αυτούς που ενδεχομένως να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην εφαρμογή της προτεινόμενης αλλαγής.

Abstract

In this article, the various nursing care delivery systems are Listed and analysed as those were developed chronologically. Through Literature review the several advantages and disadvantages of each system are Listed and explained. It is suggested and supported that the nursing care delivery system of Case Method provides the nurses with the chance to implement holistic care and the Nursing process into clinical practice. Afterwards the advantages of the method are Listed and explained divided into three categories:

advantages for the patient, for the nurse and for the nursing management. In addition, there is an analysis of research data that associate the implementation of Case method nursing care delivery system with issues such as nursing autonomy, job satisfaction, professionalism, motivation, quality of care, and patient satisfaction.

Finally, it concludes with messages directed to those that would play an important role for the implementation of this change.

Γιατί πρέπει να δημιουργηθεί Τμήμα Νοσηλευτικών Υπηρεσιών

Αγγελική Ταπακούδη

Πρόεδρος ΠΑΣΥΝ

Το θέμα φροντίδα υγείας είναι υποχρέωση και ευθύνη του κράτους αλλά και των λειτουργιών υγείας που εμπλέκονται σ' όλα τα επίπεδα της προσφοράς υπηρεσιών υγείας προς τους πολίτες.

- 1) Η νοσηλευτική πρέπει να έχει λόγο και άποψη για τη διαμόρφωση πολιτικής για τη Νοσηλευτική και την υγεία γενικότερα.
- 2) Όχι μόνο δια τον λόγο ότι είναι η πολυπληθέστερη ομάδα στο χώρο της υγείας, αλλά γι' αυτό ακριβώς το λόγο, η απόδοση αυτής της ομάδας επηρεάζει άμεσα και ουσιαστικά την ποιότητα φροντίδας που προσφέρεται στους πολίτες.
- 3) Πολύ σοφά η νομοθεσία 214/88,91 (20) εναποθέτει την ευθύνη για τα επίπεδα νοσηλευτικής στον ΠΑ.ΣΥΝ. δηλαδή στους νοσηλευτές.
- 4) Υπάρχουν Νοσοκομεία ή Νοσηλευτήρια διότι οι άνθρωποι χρειάζονται νοσηλεία. Ιατρική φροντίδα μπορούν να πάρουν και στα εξωτερικά ιατρεία ή να επισκεφθούν τον γιατρό τους.

Εφόσον η αποδοτικότητα των νοσηλευτών έχει άμεση και ουσιαστική επίδραση στην ποιότητα της νοσηλευτικής φροντίδας και της υγείας γενικότερα, οι νοσηλευτές πρέπει να λαμβάνονται υπόψη και ν' ακούονται, να παίρνουν μέρος στο σχεδιασμό και τον προγραμματισμό για το είδος της νοσηλείας που το κράτος επιθυμεί να προσφέρει στους πολίτες.

Η Νοσηλευτική φροντίδα δεν είναι προέκταση της ιατρικής, είναι αυθύπαρκτη και αυτόνομη λειτουργία και δεν ασκείται υπό επίβλεψη. Η Νοσηλευτική διδάσκεται σήμερα στα Πανεπιστήμια διότι είναι απόλυτα κατανοητό ότι ο άνθρωπος που σκύβει πάνω από τον άρρωστο πρέπει να είναι μορφωμένος στο μέγιστο δυνατό βαθμό για να μπορεί να κατανοεί και να διαβλέπει τις ανάγκες των αρρώστων όπως προκύπτουν από την γενική του κατάσταση ,

Η Ε.Ε προσδίδει κεντρικό ρόλο στους νοσηλευτές μέσα στο σύστημα υγείας. Και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συμβουλεύεται την μόνιμη επιτροπή Νοσηλευτικής (P.C.N.) Permanent Committee on Nursing, που είναι το επίσημο σώμα το οποίο διαγράφει τη πολιτική για τη Νοσηλευτική στην Ε.Ε.

Η Κυπριακή κοινωνία είναι μάρτυρας της έλλειψης νοσηλευτικού προσωπικού ιδιαίτερα στον ιδιωτικό τομέα εδώ και χρόνια. Το φαινόμενο επεκτείνεται και γίνεται ήδη σοβαρότερο και στον κρατικό τομέα με αποτέλεσμα να μη στελεχώνονται σωστά οι υφιστάμενες υπηρεσίες. Το υπουργείο υγείας κλήθηκε από τη Βουλή πολλές φορές να βρει λύσεις, αλλά κανείς δεν τόλμησε να θίξει το γεγονός ότι δεν υπάρχει υπηρεσιακός Φορέας, ο οποίος ν' ασχοληθεί σοβαρά με το θέμα της Νοσηλευτικής που είναι βασικά χωρίς Διεύθυνση στο επίπεδο που λαμβάνονται οι αποφάσεις και διαμορφώνεται η πολιτική για την υγεία.

Το υπουργείο υγείας σαν το καθ' ύλη αρμόδιο υπουργείο πρέπει να μπορεί να σχεδιάζει και να προγραμματίζει για τις ανάγκες του τόπου σε Νοσηλευτικό Προσωπικό.

- 1) Προωθείται η εφαρμογή του Γενικού Σχεδίου υγείας.
- 2) Έχει ψηφιστεί το Νομοσχέδιο για τα ιδιωτικά Νοσοκομεία. Χρειάζεται σχεδιασμός για τη βασική στελέχωση των ιδιωτικών κλινικών και νοσοκομείων με βάση τις πρόνοιες του νόμου αυτού ,

Επιβάλλεται η επιμόρφωση του υφιστάμενου προσωπικού των ιδιωτικών Νοσοκομείων για να μπορεί να λειτουργεί μέσα στα νέα δεδομένα και τις εξελίξεις στον τομέα της υγείας και

της Νοσηλευτικής. Δεν γίνεται καμιά πρόνοια για το θέμα αυτό ούτε άμεσα ούτε μακροπρόθεσμα,
Το σοβαρό κενό που υπάρχει σε νοσηλευτικό προσωπικό φαίνεται και από τον αριθμό αλλοδαπών που εργοδοτούνται στις ιδιωτικές κλινικές με όλες τις επιπτώσεις. Τα κρατικά νοσοκομεία λειτουργούν με έκτακτο προσωπικό, σαν να πρόκειται για εποχιακές εργασίες.

Η Νοσηλευτική Σχολή υποφέρει από ελλιπή στελέχωση και δεν έχει την δυνατότητα να διεκπεραιώσει τα εκπαιδευτικά προγράμματα που απαιτούνται ή ν' αυξήσει τον αριθμό των νέων φοιτητών .

3) Επιβάλλεται η ενίσχυση των αγροτικών κέντρων υγείας και η επέκταση της νοσηλευτικής φροντίδας στην κοινότητα.

4) Προχωρούμε προς την Ευρωπαϊκή

"Ένωση και πρέπει να γίνουν πρωτόκολλα νοσηλευτικής φροντίδας και Κανονισμοί που να διέπουν το καθηκοντολόγιο και τους τομείς λειτουργίας των Νοσηλευτών.

Η Νομοθεσία περί Νοσηλευτικής και Μαιευτικής 214/88 έχει ψηφιστεί από το 1988 και δεν έχουν ακόμη γίνει κανονισμοί που απορρέουν από το νόμο αυτό, Η συμμόρφωση μας προς τις Ευρωπαϊκές οδηγίες και τις συμβάσεις που αναφέρονται στη Νοσηλευτική, χρήζουν συνεχούς και προσεκτικού χειρισμού.

5) Πρέπει να προωθηθούν διαδικασίες αξιολογήσεις του προσωπικού και διασφάλιση της ποιότητας. Η διαμόρφωση και εφαρμογή ενός προγράμματος συνεχούς επιμόρφωσης για καλύτερη απόδοση, είναι απόλυτα επιβεβλημένη,

Η εκπαίδευση και ανάπτυξη νοσηλευτικών στελεχών είναι πέραν από αναγκαία για την αποτελεσματικότερη διοίκηση των νοσηλευτικών μονάδων, προς όφελος των ασθενών και της ποιότητας της φροντίδας.

"Όλα τα πιο πάνω σκιαγραφούν μόνο τα πιο βασικά στοιχεία που συνθέτουν την άμεση ανάγκη δημιουργίας Τμήματος Νοσηλευτικών υπηρεσιών .

Η ανάγκη ίδρυσης Τμήματος Νοσηλευτικών υπηρεσιών υποστηρίζεται από διεθνείς συμβάσεις και οργανισμούς με τους οποίους η Κυπριακή Κυβέρνηση έχει υπογράψει συμφωνίες και προβλέπεται επίσης στην έκθεση των εμπειρογνομόνων για τη νέα δομή του υπουργείου υγείας.

Ο κλάδος Γενικού Νοσηλευτικού Προσωπικού έχει προβάλει το αίτημα κατ' επανάληψη. Αυτή τη στιγμή το αίτημα, πιο σοβαρό από κάθε άλλη φορά, βρίσκεται στην ημερησία διάταξη της Μεικτής Επιτροπής Προσωπικού (ΜΕΠ) στο υπουργείο Οικονομικών και αναμένεται η θέση/άποψη του υπουργείου υγείας.

Κατά τη γνώμη μας το αίτημα έπρεπε να είχε υποβληθεί από το υπουργείο υγείας πριν από πολλά χρόνια για τους ακόλουθους λόγους:

Η αναγκαιότητα ίδρυσης Τμήματος Νοσηλευτικών Υπηρεσιών

Η Νοσηλευτική είναι αυτοτελής και αυθύπαρκτη επιστήμη, λειτούργημα και επάγγελμα,

Η Νοσηλευτική αποτελεί τη μεγαλύτερη ομάδα ανθρώπινου δυναμικού που ασχολείται στις υπηρεσίες υγείας κάθε χώρας και της Κύπρου.

Διεθνή συμβούλια και οργανισμοί θεωρούν την Νοσηλευτική σαν την σπονδυλική στήλη των υπηρεσιών υγείας με πρωταρχικό ρόλο δράσης σε όλα τα επίπεδα και τονίζουν τον καθοριστικό ρόλο που θα πρέπει να διαδραματίζει στο επίπεδο της διαμόρφωσης πολιτικής για την υγεία.

Απόφαση της 49ης γενικής συνέλευσης του Παγκόσμιου Οργανισμού υγείας εισηγείται προς τα κράτη στενότερη ανάμιξη των νοσηλευτών/μαιών στην ανάπτυξη εθνικής πολιτικής υγείας. (WHA49.1, 1996).

Εισηγηση που προέρχεται από την συνάντηση των υπουργών υγείας της κοινοπολιτείας αναφέρει την αναγκαιότητα ύπαρξης θέσης Προϊσταμένης Νοσηλευτικών υπηρεσιών σε Κυβερνητικό επίπεδο που να έχει πραγματική επιρροή (Commonwealth health ministers meeting, Barbados 1998, Agenda item 2(d) την οποία η Κυπριακή Κυβέρνηση έχει αποδεκτεί

"Εκθεση εμπειρογνομόνων της Παγκόσμιας Οργάνωσης αναφέρει ότι οι Νοσηλεύτριες που κατέχουν Διοικητικές θέσεις πρέπει να έχουν την δυνατότητα συμμετοχής στους μηχανισμούς λήψης αποφάσεων για τοποθέτηση προτεραιοτήτων και κατανομή πόρων για την φροντίδα υγείας. Αυτοί οι Νοσηλευτές θα πρέπει να τυγχάνουν εκτίμησης και να γίνονται αποδεκτοί ως ισότιμα μέλη στο σχεδιασμό της φροντίδας υγείας,

Θα πρέπει δε να είναι παρόντες σε ψηλού επιπέδου συναντήσεις που αφορούν την αναθεώρηση του συστήματος παροχής φροντίδας υγείας. (Report of a WHO expert Committee, 1996). "Χωρίς ένα αποτελεσματικό, ευέλικτο και ενημερωτικό Προϊστάμενο Νοσηλευτικών Υπηρεσιών με άμεση πρόσβαση στον Υπουργό ή τον Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Υγείας, τα σοβαρά προβλήματα που τώρα επηρεάζουν την οργάνωση της Νοσηλευτικής θα παραμείνουν άλυτα και οι προσπάθειες θα επικεντρώνονται ως συνήθως στην αντιμετώπιση καθημερινών προβλημάτων, χωρίς να προωθείται καμιά σημαντική αλλαγή προς καλύτερευση. Γεγονός που συμβάλλει στη διατήρηση του ηθικού σε χαμηλά επίπεδα και στην παντελή έλλειψη κινήτρων» (EMRO TECHNICAL PUBLICATIONS series 25. 1997).

Ο σημαντικός αυτός ρόλος της Νοσηλευτικής, αναγνωρίζεται επίσης στην αναφορά των εμπειρογνομόνων του NUFFIELD INSTITUTE μετά από μελέτη σχετικά με την αναδιοργάνωση του Υπουργείου Υγείας της Κύπρου.

Οι Νοσηλευτές είναι εκείνοι που έχουν την νομική υποχρέωση (Νόμος 214/88 περί Νοσηλευτικής/Μαιευτικής) , αλλά και την επαγγελματική ευθύνη για την Προώθηση και διατήρηση ψηλών επιπέδων νοσηλευτικής. Και συνέπεια είναι αναγκαία η δημιουργία εκείνων των διοικητικών δομών στα πλαίσια των οποίων θα μπορέσουν να διεκπεραιώσουν αυτές τις υποχρεώσεις και ευθύνες, οι οποίες διαλαμβάνουν δομές, στελέχωση υπηρεσιών, επίπεδα εκπαίδευσης και υπηρεσιών, επιμόρφωση και ανάπτυξη, σχεδιασμό/προγραμματισμό κ.α.

Η Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας αναγνωρίζει ότι η Νοσηλευτική/Μαιευτική μπορεί να επιφέρει μέγιστη αλλαγή στην ποιότητα και την αποτελεσματικότητα των υπηρεσιών υγείας (WHA 49.1, 1996). Για να καταστεί δυνατή η κατάλληλη αξιοποίηση και ανάπτυξη του Νοσηλευτικού προσωπικού και η αποδοτικότητα έναντι του κόστους, η Νοσηλευτική χρειάζεται Διοίκηση με χαρακτηριστικά που να σχετίζονται λιγότερο με γραφειοκρατικές και ιεραρχικές δομές, με ξεκάθαρα διατυπωμένους κανόνες και διαδικασίες και στενή επιτήρηση και έλεγχο του προσωπικού.

Ως εκ τούτου, η Νοσηλευτική δεν μπορεί να διοικείται από άτομα τα οποία δεν κατέχουν το περιεχόμενο και τους τομείς εκπαίδευσης και δραστηριότητάς της, αλλά από προσοντούχους Νοσηλευτές οι οποίοι γνωρίζουν και έχουν εμπειρία του τι ακριβώς είναι η Νοσηλευτική και που ενδιαφέρονται έντονα και άμεσα για τη συνεχή βελτίωση των Νοσηλευτικών Υπηρεσιών και την ανάπτυξη της Νοσηλευτικής σαν επάγγελμα.

Αυτοί οι Νοσηλευτές θα διασφαλίσουν πρότυπα υψηλής ποιότητας φροντίδας, θα αξιοποιήσουν και την υφιστάμενη Νομοθεσία διασφαλίζοντας την εφαρμογή της, την αναθεώρηση και εφαρμογή των σχετικών κανονισμών όταν κρίνεται αναγκαίο και θα φέρουν τις απόψεις και τις εμπειρίες της Νοσηλευτικής στη γενική διοίκηση και στην ανάπτυξη της πολιτικής υγείας σε σχέση με τις Νοσηλευτικές υπηρεσίες και τη φροντίδα υγείας γενικότερα.

Πολλές ευρωπαϊκές και μη χώρες με ψηλά επίπεδα φροντίδας υγείας, έχουν υιοθετήσει εδώ και μια ή περισσότερες δεκαετίες, ένα τύπο διοίκησης των Νοσηλευτικών υπηρεσιών σε εθνικό κεντρικό επίπεδο. "Έχουν, δηλαδή ένα τμήμα Νοσηλευτικών υπηρεσιών σε επίπεδο Υπουργείου Υγείας. Τέτοιες χώρες είναι η Μ. Βρετανία, το Ισραήλ, η Ν. Ζηλανδία και πολλές άλλες.

Το Τμήμα Νοσηλευτικών Υπηρεσιών θεωρείται σαν ο πιο αποτελεσματικός τύπος διοίκησης των Νοσηλευτικών υπηρεσιών σε εθνικό επίπεδο (WHO, Euro reports, nursing services).

"Ένας προσοντούχος Νοσηλευτής/τρια με την κατάλληλη εμπειρία προΐσταται του τμήματος και αναφέρεται απ' ευθείας στο Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Υγείας.

Το Τμήμα στο Διοικητικό επίπεδο, στελεχώνεται από Νοσηλευτές οι οποίοι προέρχονται από ένα ευρύ φάσμα ειδικοτήτων της Νοσηλευτικής (π.χ. Νοσηλευτική εκπαίδευση, Ψυχιατρική Νοσηλευτική, Μαιευτική, Κοινωνική Νοσηλευτική, Γενική Νοσηλευτική) .

Ο Νοσηλευτής ο οποίος προΐσταται του τμήματος νοσηλευτικών υπηρεσιών έχει υψηλά προσόντα, κατέχει ισότιμη θέση με άλλους διευθυντές τμημάτων του υπουργείου υγείας και αναφέρεται απ' ευθείας στο Γενικό Διευθυντή του υπουργείου.

Μια καλά αναπτυγμένη περιγραφή των καθηκόντων του καθορίζει τις αρμοδιότητες του/της.

Ρόλος του Τμήματος Νοσηλευτικών Υπηρεσιών

Το Τμήμα Νοσηλευτικών υπηρεσιών είναι ένα κυβερνητικό σώμα, ο ρόλος του οποίου είναι να καθορίζει και να εφαρμόζει την νοσηλευτική πολιτική και να ασκεί έλεγχο της ποιότητας

των Νοσηλευτικών υπηρεσιών, που παρέχονται σε εθνικό επίπεδο και λειτουργούν με βάση το νόμο περί Νοσηλευτικής και Μαιευτικής και τους εν ισχύει Κανονισμούς.

Το Τμήμα Νοσηλευτικών υπηρεσιών είναι υπεύθυνο για την εκπαίδευση και την ανάπτυξη των Νοσηλευτών, για την διαμόρφωση επαγγελματικών προτύπων και πρωτοκόλλων και την εφαρμογή ελέγχου και διασφάλισης της ποιότητας, αναπτύσσοντας τον επαγγελματισμό σε όλους τους τομείς της Νοσηλευτικής.

Άμεσος, αλλά και απώτερος στόχος θα είναι η συνεχής αναβάθμιση της ποιότητας των προσφερομένων υπηρεσιών και η προώθηση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας τους επιδιώκοντας ταυτόχρονα τη μέγιστη ωφελιμότητα έναντι του κόστους.

Με αυτό τον τρόπο θα εξυπηρετούνται τα δικαιώματα και οι ανάγκες του κοινού σε φροντίδα υγείας και θα διασφαλίζεται η εμπιστοσύνη του προς τις υπηρεσίες υγείας.

Ο στόχος αυτός επιτυγχάνεται με τον κατάλληλο σχεδιασμό, τον έγκαιρο προγραμματισμό και την συνεχή παρακολούθηση και αξιολόγηση της λειτουργίας των υπηρεσιών που προσφέρονται, με:

Την έγκαιρη διακρίβωση των αναγκών σε Νοσηλευτικό προσωπικό.

Την αξιολόγηση των λειτουργικών δομών των Νοσηλευτικών υπηρεσιών και την ορθολογιστική στελέχωση.

Τον υπολογισμό του αναγκαίου αριθμού εισακτέων φοιτητών για κάλυψη των αναγκών του Δημοσίου και ιδιωτικού τομέα.

Τον καθορισμό των ειδικοτήτων που απαιτούνται και του αναγκαίου αριθμού Νοσηλευτικού προσωπικού για κάθε ειδικότητα.

Τον καθορισμό κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με την εκπαίδευση.

Τον καθορισμό των απαιτούμενων προϋποθέσεων για εκπαίδευση, συνεχή επιμόρφωση και εξειδικεύσεις.

Την εφαρμογή του νόμου περί Νοσηλευτικής και Μαιευτικής και των Κανονισμών που απορρέουν από αυτόν .

Τον καθορισμό των κριτηρίων για τα προσόντα που απαιτούνται για την άσκηση της Νοσηλευτικής.

Τον καθορισμό νοσηλευτικών προτύπων .

Την προαγωγή νοσηλευτικής έρευνας και την εφαρμογή των ευρημάτων της για την βελτίωση της νοσηλευτικής φροντίδας.

Την διατήρηση διεπαγγελματικών σχέσεων με άλλα επαγγέλματα υγείας και οργανισμούς υγείας στην Κύπρο και το εξωτερικό.